

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.

1903 Budapest, Pf.: 314/15.

Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733

BM: 33-104, 33-140 BM Fax: 33-133

E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000–105/563– /2009. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő rendőri intézkedés elleni panasz elbírálása

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva budapesti lakossal szemben foganatosított rendőri intézkedés ellen benyújtott panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) 289/2009. (IX. 30.) számú állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt az igazoltatás és előállítás ténye valamint jogalapja tekintetében

e l u t a s í t o m,

a panasztételi lehetőségekről való tájékoztatás, valamint az előállításról szóló igazolás elmaradása tekintetében

h e l y t a d o k.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. §-ának (1) bekezdése a) pontjára, valamint 109. §-ának (3) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságra – a Fővárosi Bíróságnak címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Bírósághoz közvetlenül is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A panaszos 2009. július 09-én benyújtott írásos panaszában foglaltak szerint, 2009. július 04-én 15 óra 20 perc körüli időben Budapesten gyalogosan közlekedett a járdán a [...] metró állomástól a [...] pályaudvar irányába. Ekkor egy rendőrségi mikrobuszból 5-6 „harcis öltözetű, felfegyverzett rendőr” szállt ki és útját állva intézkedést kezdeményeztek a panaszossal szemben, melynek során – a panaszos állítása szerint – az „igazoltatás jogszabályi feltételeinek” nem tettek eleget, és adatait RK lapon rögzítették.

Ezt követően ruházatát és táskáját átvizsgálták, majd a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) V. kerületi Rendőrkapitányságára előállították, de – a panaszos elmondása szerint – az előállítás okáról sem tájékoztatták. A rendőrkapitányságon 17 óra 56 percre fogvatartották, ahol a panaszos sem az előállításról, sem a fogvatartásról, sem a jogorvoslati és panasztételi lehetőségekről semminemű tájékoztatást nem kapott.

A panaszos sérelmezte, hogy a szabad mozgáshoz, a személyi szabadsághoz, az emberi méltósághoz, és a tisztességes eljáráshoz való alkotmányos alapjogai sérültek és kifogásolta panasztételi jogának „kizárását”.

II.

A panaszolt intézkedés tevékenységsorozata, valamint annak körülményei összetett tényállást képeznek, annak minden részletre kiterjedő tisztázására a Független Rendészeti Panasztestületnek, formalizált eljárásában – törvényi felhatalmazás hiányában – nem volt módja. A Ket. alapján folytatott eljárásban történő döntés előkészítése, a bizonyítási eszközök szélesebb körének körültekintő értékelése érdekében, valamint azért, mert a tényállás tisztázására fogatosítandó eljárási cselekmények (meghallgatások) az Rtv. 93/A. (7) bekezdésében biztosított 15 napos ügyintézési határidőben nem hajthatók végre, a Ket. 33. § (7) bekezdése alapján 29000-105/563-11/2009. sz. végzésemmel az ügyintézés határidejét 2009. november 04-től számított huszonkét munkanappal meghosszabbítottam.

Az eljárás során beszerzett rendőrségi dokumentumok, meghallgatási jegyzőkönyvek alapján az alábbi tények állapíthatók meg.

Budapest rendőrfőkapitánya 2009. július 04-én 0.00 órától 2009. július 04-én 24.00 óráig Budapest teljes területére fokozott ellenőrzést rendelt el a 01000/36775/2009. ált. számú egyedi utasításával. Ennek alapján a beosztott rendőri állomány a fokozott ellenőrzés keretében figyelemmel kísérte a rendezvényre érkezőket, megakadályozta az esetleges jogsértések kialakulását, ennek keretében szűrőpróbaszerű igazoltatásokat, ruházat, csomag- és járműátvizsgálásokat hajtott végre.

Az intézkedő rendőr 2009. július 04-én készített jelentése szerint – a panaszos által is megjelölt helyen és időben – a panaszost igazoltatták, ruházatát és csomagját átvizsgálták. Az átvizsgálás során a „Razzia” elnevezésű, az állami alkalmazottak elszámoltatását követelő röplapokat, „gyilkos ÁVH feketelista 2009” megnevezésű jegyzetömböt, egy fekete csuklyát, és a 2009. július 04-én Budapesten, az V. kerület Szabadság téren 17 órakor kezdődő tiltakozó

és szimpátiatüntetésre szóló meghívót találtak a panaszos táskájában. Az intézkedő rendőr megállapította, hogy nevezett a körözési nyilvántartásban nem szerepel, majd jelentette parancsnokának az intézkedés során tapasztaltakat. Ezután parancsnoki utasításra bűncselekmény gyanúja miatt előállította a panaszost a BRFK V. kerületi Rendőrkapitányságra.

A BRFK V. kerületi Rendőrkapitányság 01805/2896-1/2009/ált. számú tájékoztató levele alapján a fogvatartás időtartamát csak a fogdakönyvből lehetett megállapítani. Az ügyeletes tiszt a panaszos részére nem állított ki igazolást az előállítás tartamáról, és a jogorvoslati lehetőségekről sem kapott tájékoztatást. A fogdanaplóba 267. sorszám alatt tett bejegyzés szerint a panaszos előállítása, 2009. július 04-én 15 óra 45 perctől 2009. július 04-én 17 óra 45 percig tartott, bűncselekmény gyanúja miatt.

A BRFK V. kerületi Rendőrkapitányságon 01805-289612009. ált. számon nyilvántartott 2009 július 04-én kelt hivatalos feljegyzés szerint, az eljáró mb. osztályvezető megállapította, hogy a panaszos nem követett el sem szabálysértést, sem bűncselekményt, ezért szabadon lehet bocsátani.

III.

A panaszra, a Panasztestület állásfoglalására, az intézkedést foganatosító rendőr és felettese valamint az elszámoltató csoportban bűnügyi szolgálatot ellátó tiszt meghallgatására és a rendelkezésre álló más okiratokra tekintettel döntésem alapjául az alábbi tényállást állapítottam meg.

A Panaszos 2009. július 04-én 15.20 óra körüli időben Budapesten, gyalogosan közlekedett a járdán a [...] metró állomástól a [...] pályaudvar irányába, amikor az intézkedő rendőrök igazoltatták, ruházatát és csomagját átvizsgálták. Erre azért került sor, mert a panaszos a rendőrségi gépjárművet meglátva az ellenkező irányba indult el, valamint nála hátizsák volt, és a helyszínen lévő rendőrök összességében úgy ítélték meg, hogy gyanúsán viselkedik (105/563-17/2009. sz. tanúmeghallgatási jegyzőkönyv). Az átvizsgálás során „Razzia” elnevezésű, az állami alkalmazottak erőszakos elszámoltatását követelő röplapokat, „gyilkos ÁVH feketelista 2009” megnevezésű – rendőri neveket és azonosítószámokat tartalmazó – jegyzetömböt, egy fekete csuklyát, egy gázálcot, végül a 2009. július 04-én Budapesten, az V. kerület Szabadság téren 17 órakor kezdődő tiltakozó és szimpátiatüntetésre szóló meghívót találtak a panaszos táskájában.

Az intézkedő rendőr megállapította, hogy nevezett a körözési nyilvántartásban nem szerepel, majd jelentette parancsnokának az intézkedés során tapasztaltakat, valamint az általa észlelt, a panaszosnál lévő tárgyakra alapozott gyanús körülményeket. A parancsnok ezzel egyetértve, bűncselekmény gyanúja miatt előállította a panaszost a BRFK V. kerületi Rendőrkapitányságra. A panaszos előállítása 2009. július 04-én 15 óra 45 perctől 2009. július 04-én 17 óra 45 percig tartott. Az előállítás alatt a tárgyi bizonyítási eszközök megismerése, valamint azok súlyának értékelése során az arra kijelölt rendőrtisztek úgy ítélték meg, hogy a panaszos sem szabálysértést, sem bűncselekményt nem követett el, ezért szabadítása iránt intézkedéseket tettek. Az azonban kétség kívül jogsértő volt, hogy ennek során, valamint

korábban az előállítás kezdetén a panaszosnak az intézkedés okáról és a jogorvoslati lehetőségről nem adtak tájékoztatást¹, illetve a fogvatartásról nem adtak részére igazolást².

IV.

Lényeges körülmény, hogy a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény a 229. § (6) bekezdésében 2009. február 1-i hatállyal vétség miatt büntetni rendeli azt, aki hivatalos személy elleni erőszakra irányuló *előkészületet* követ el. Az előkészületi magatartásnak minősülő cselekmények megítélésében nincs még kiforrott jogalkalmazói gyakorlat, amely az e bűncselekménybe ütköző tényállásszerű magatartások egyértelmű és egységes megítélésében irányt mutatna a végrehajtó szervek felé, azonban a rendőrt ilyen kiforrott joggyakorlat hiányában is, a törvényi rendelkezés hatálybalépésétől fogva, az Rtv. 13. § (1)-(2) bekezdéseiben foglalt intézkedési kötelezettség terheli.

Önmagában az a körülmény, hogy az előállítás során a büntetőeljárás kezdeményezését mellőzték, az azt megelőző rendőri intézkedést nem teszi jogszerűtlenné, éppen a jelen határozat III. pontjában foglaltakra tekintettel (a gyanú fennállt, hogy a panaszos a rendelkezésre álló információk alapján hivatalos személy elleni erőszakot kíván elkövetni). Az intézkedő rendőrök eljárása körültekintő volt és az intézkedést kivizsgáló parancsnok helyesen döntött, amikor az intézkedést jogszerűnek és szakszerűnek minősítette (az ORFK Rendészeti Főigazgatójának 782/2068/2009. sz. szakmai állásfoglalása).

A Panaszos ellen egyébként a Rendőrség – a rendelkezésre álló adatok alapján – hivatalos személy elleni erőszak előkészülete miatt a Budapesti Nyomozó Ügyészségen feljelentést tett.

Az ügy egészének megítélésében nem közömbös az a tény sem, hogy a Panaszos közvetlenül a szabadítása után, még aznap este hivatalos személy elleni erőszakot követett el, melyért őt a bíróság jogerősen elmarasztalta.

Mindezekre tekintettel a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

---

¹ A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 20. § (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről.

² A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 33. § (4) bekezdés alapján az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény XII. fejezete;
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 326. § (7) bekezdése, 330. § (2) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100.§ (1) bekezdés a) pontja valamint a 109. § (1) és (3) bekezdése;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 20. § (2) bekezdése, 33. § (1), (2) és (4) bekezdései, 92. § (1) bekezdése, a 93/A § (7) és (9) bekezdései,
- a Büntető törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 229. §-a.

A Rendőrség hatásköre és illetékessége a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 92. § (1) bekezdésének, valamint a 93/A. § (7) bekezdésének a rendelkezésein alapul.

Budapest, 2009. december „ „

**Dr. Bencze József r. altábornagy
országos rendőrfőkapitány**